

No.UG/ 62 of 2004

CIRCULAR :-

A reference is invited to the scheme of papers at the B.A. degree course under the revised pattern vide this office Circular No.UG/99 of 2001, dated 27th March, 2001 and the Principals of the constituent/affiliated colleges in Arts and Science, Commerce and the Director, Institute of Distance Education are hereby informed that the recommendation made by the Board of Studies in Gujarati at its meeting held on 14th November, 2003 has been approved by the Academic Council at its meeting held on 3rd January, 2004 vide item No.4.18 and that in accordance therewith, the syllabi and list of books in the subject of Gujarati for Papers IV, V, VI, VII, VIII and IX at the T.Y.B.A. examination under the revised pattern will be brought into force with effect from the academic year 2004-2005 is as per appendix.

MUMBAI-400 032

24th February, 2004

for REGISTRAR

To.

Principals of the Affiliated Colleges in Arts, Science and Commerce and the Director, Institute of Distance Education.

ACA.18.03.01.2004

No.UG. 62-A of 2004.

MUMBAI-400 032.

24th February, 2004

Copy forwarded with compliments for information to :-

1. The Dean, Faculty of Arts,
2. The Chairman Board of Studies in Gujarati

for REGISTRAR

Copy to :-

The Director, Board of College and University Development, the Controller of Examination, the Deputy Registrar (Eligibility and Migration Section), the Director of Students Welfare, the Personal Assistants to the Vice-Chancellor, the Pro-Vice-Chancellor, the Registrar and the Assistant Registrar, Administrative sub-center, Ratnagiri for information.

The Controller of Examinations (10 copies), Finance and Accounts Officer (2 copies), Record Section (5 copies), Publication Section (5 copies), Deputy Registrar, Enrolment, Eligibility and Migration (3 copies), Deputy Registrar, Statistical Unit (2 copies), Deputy Registrar, Accounts Section, Vidyanagari (2 copies), Deputy Registrar, Affiliation Section (2 copies), Assistant Registrar, Academic Authorities Unit (2 copies). He is requested to react as Action Taken report on the concerned resolution adopted by the Academic Council referred to the above Circular and that no A.T.R. will be sent in this connection. Assistant Registrar, Constituent Colleges Unit (2 copies), BUCTU (1 copy), Deputy Accountant, Unit V (1 copy), In-charge Centralized Computing Facility (1 copy), Receptionist (1 copy), Telephone Operator (1 copy), Secretary MUASA (1 copy), Superintendent, Post-Graduate Section (2 copies).

CG No.210204

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Syllabus for T.Y.B.A (Gujarathi)

UNIVERSITY OF MUMBAI

T.Y.B.A. : Gujarati : Revised Syllabus :

ગુજરાતી : અભ્યાસક્રમ :

Scheme and syllabi for the papers in the subject of Gujarati at the T.Y.B.A. Examination under the revised pattern to be brought into force with the effect from the academic year 2004-05 and the list of the books prescribed as text book/ books for reference for the papers (IV, V, VI, VII, VIII and IX) in the subject of Gujarati at T.Y.B.A. Examination to be held in the academic year 2004-05, 2005-06, 2006-07.

T.Y.B.A. :

Paper : IV - A Theory of Literary Criticism

કુલ ગુણાંક : ૧૦૦

વિભાગ : ૧: પાશ્ચાત્ય વિવેચનની સૈદ્ધાંતિક ચર્ચા :

ગુણાંક : ૩૪

- (૧) સાહિત્ય અને વિવિધ લલિતકલાઓ અને તેનાં ઉપાદાન
- (૨) વિવેચનની પરિભાષા, સ્વરૂપ અને પ્રકાર
- (૩) પ્લેટો તથા એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા

પ્લેટો :

- (૧) પ્લેટોના કલા અને નીતિ વિશેના વિચારો (૨) પ્લેટોની અનુકરણની વિભાવના

એરિસ્ટોટલ :

- (૧) એરિસ્ટોટલની અનુકરણની તથા ટ્રેજેડીની વિભાવના (૨) ટ્રેજેડીનાં ઘટકતત્ત્વો (૩) ટ્રેજેડીનાં સંદર્ભ કેથાર્સિસનું સ્વરૂપ

વિભાગ : ૨ સાહિત્યિક વિભાવનાઓનો વિગતે અભ્યાસ:

ગુણાંક - ૩૨

- (૧) કલ્પનનું સ્વરૂપ અને ગુજરાતી કવિતામાં તેનો વિનિયોગ
- (૨) પ્રતીક તથા પુરાકલ્પન (મિથ)નું સ્વરૂપ અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં તેનો વિનિયોગ.

વિભાગ : ૩ ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા

ગુણાંક - ૩૪

- (૧) શબ્દશક્તિ (૨) કાવ્યલક્ષણ (૩) કાવ્યપ્રયોજન અને હેતુ (૪) રસનું સ્વરૂપ અને રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા

ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ :

કુલ ગુણાંક - ૧૦૦

(પંડિત યુગથી અનુ-આધુનિક યુગ સુધીના ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસની ગતિવિધિઓ)

વિભાગ - ૧ : પ્રવર્તક પરિબળો :

ગુણાંક - ૪૦

સાહિત્યિક તથા સામાજિક પ્રશ્નભૂ, સાહિત્યના મુખ્ય મુખ્ય પ્રવાહો
અને તેમની તુલના, પંડિતયુગ - ગાંધીયુગ- આધુનિક - અનુ આધુનિક યુગ

વિભાગ - ૨ : સાહિત્યકારોનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન :

ગુણાંક - ૪૦

(સાહિત્ય સ્વરૂપો અને મહત્વની કૃતિઓના સંદર્ભમાં)

સાહિત્ય સ્વરૂપો પ્રમાણે-

- (૧) કવિતા : નરસિંહરાવ દિવેટિયા, બ.ક. ઠાકોર, ન્હાનાલાલ, રા.વિ. પાઠક, કાન્ત, સુન્દરમ્, ઉમાશંકર જોશી, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્રહલાદ પારેખ, રાજેન્દ્ર શાહ, નિરંજન ભગત, હરીન્દ્ર, દવે, રાવજી પટેલ, રમેશ પારેખ, લાભશંકર ઠાકર, સિતાંશુ યશસ્વંદ્ર અને મનોજ ખંડેરિયા
- (૨) ટૂંકી વાર્તા : ધૂમકેતુ, રા.વિ. પાઠક, સુન્દરમ્, પન્નાલાલ પટેલ, જયંત ખત્રી, જયંતિ દલાલ, સુરેશ જોષી, મધુરાય, સરોજ પાઠક, હિમાંશી શેલત, મોહન પરમાર
- (૩) નવલકથા : ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી, રમણભાઈ નીલકંઠ, કનૈયાલાલ મુનશી, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પન્નાલાલ પટેલ, દર્શક, ચન્દ્રકાંત બક્ષી, ધીરુબહેન પટેલ અને રઘુવીર ચૌધરી.
- (૪) નિબંધ : આનંદશંકર ધ્રુવ, કાકા કાલેલકર, સ્વામી આનંદ, ઉમાશંકર જોશી, સુરેશ જોષી, દિગ્વીશ મહેતા અને ભોળાભાઈ પટેલ.
- (૫) આત્મકથા : મણિલાલ દિવેદી, ગાંધીજી, ચં.ચી. મહેતા.
- (૬) વિવેચન : રા.વિ. પાઠક, બ.ક. ઠાકોર, ઉમાશંકર જોશી, સુરેશ જોષી, હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્રમોદકુમાર પટેલ.

વિભાગ-૩ : સાહિત્યસ્વરૂપોનો અભ્યાસ :

ગુણાંક : ૨૦

સાહિત્યના સ્વરૂપો, તેનો વિકાસ - મહત્વના સર્જકોના સંદર્ભમાં:

- (૧) નવલકથા (૨) પ્રવાસ વર્ણન (૩) ઊર્મિકાવ્ય

paper : VI : Applied Nature related to Core Subject :

કુલ ગુણાંક - ૧૦૦

- (અ) (૧) વિરાટ અને — મૂ. લે : સ્ટીફન સ્વાઇટ્ઝ
અનુ. : શિરીષ પંચાલ : સંવાદ પ્રકાશન- વડોદરા
(૨) કવિ કાલિદાસ વિરચિત - અભિજ્ઞાન શાકુંતલમ્ :
અનુ. : ઉમાશંકર જોશી : ગૂર્જર પ્રકાશન : અમદાવાદ

ગુણાંક - ૪૦

(બ) અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ :

ગુણાંક - ૧૫

(ક) (૧) પર્યાયવાચી (સમાનાર્થી) શબ્દો (પ્રત્યેકના ઓછામાં ઓછા બે)

ગુણાંક - ૧૦

(૨) પરિચ્છેદ આપી, વિરામચિહ્નો મૂકી, જોડણી શુદ્ધ કરી ફરીથી લખો :

ગુણાંક - ૧૫

Internal Assessment Project work :

ગુણાંક - ૨૦

- (૧) કવિતાનો આસ્વાદ
(૨) અહેવાલ લેખન
(૩) કૃતિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ

નોંધ : આ સાથે માર્ગદર્શન મળી રહે એ માટે કેટલાંક વિષયો સૂચવવામાં આવ્યા છે.

આ સિવાય પણ અન્ય પ્રકલ્પો વિચારી શકાય.

- (૧) ગુજરાતી કવિતામાં કૃષ્ણ
(૨) ગુજરાતી કવિતામાં મૃત્યુનું નિરુપણ
(૩) ગુજરાતી સાહિત્યમાં રામાયણ-મહાભારત વિષયક રચનાઓ
(૪) ગુજરાતી સાહિત્યમાં હાસ્યરસ
(૫) કરુણ પ્રશસ્તિનું સ્વરૂપ
(૬) ગાંધીયુગની નવલકથાઓ
(૭) ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીચેતના
(૮) ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય
(૯) આધુનિક ટૂંકી વાર્તા
(૧૦) લઘુ- સામયિકો
(૧૧) ગુજરાતી સાહિત્યમાં વિવિધ આંદોલનો
(૧૨) લોકપ્રિય નવલકથા
(૧૩) ગ્રંથાવલોકન

Paper : VII : Philology, Linguistics, Grammer and Prosody : કુલ ગુણાંક - ૧૦૦

ભાષા વિજ્ઞાન, વ્યાકરણ, છંદ તથા અલંકાર

વિભાગ - ૧ : ભાષા અને ભાષાવિજ્ઞાન -

ગુણાંક - ૪૦

- (૧) માનવ સમાજ અને ભાષા : ભાષાના મર્મો તથા વ્યાખ્યા
- (૨) ભાષા અને વાણી : ઉચ્ચારણ અને લેખન
- (૩) માન્યભાષા અને બોલી
- (૪) ભાષાનું માળખું : ધ્વનિ → ધ્વનિઘટક - રૂપઘટક → પદ → વાક્ય
- (૫) શબ્દભંડોળ - સામાન્ય પરિચય

વિભાગ - ૨ : વ્યાકરણ

ગુણાંક ૪૦

- (૧) ગુજરાતી સમાસની લાક્ષણિકતાઓ
- (૨) દ્વિરુક્ત પ્રયોગો
- (૩) અનુગો અને નામયોગીઓ
- (૪) કૃદન્તના પ્રકાર
- (૫) ક્રિયા વિશેષણો અને એના પ્રકારો
- (૬) સર્વનામ તથા વિશેષણના પ્રકારો
- (૭) સંજ્ઞાના પ્રકારો
- (૮) સંયોજકો અને નિપાતો

વિભાગ - ૩ : છંદ અને અલંકાર

ગુણાંક - ૨૦

છંદ : અક્ષરમેળ : પૃથ્વી, શિખરિણી, મંદાકાન્તા, માલિની, શાર્દૂલ વિકીરિત, સ્વધરા, વસંત તિલકા, દ્રુતવિલંબીત, ઇન્દ્રવજ્ર

માત્રામેળ : હરિગીત, ચોપાઇ, દોહરો, મનહર.

સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળથી સુધારક યુગ

(અ) મધ્યકાળ :

ગુણાંક - ૭૫

- (૧) નરસિંહ પૂર્વેનું સાહિત્ય
- (૨) સાહિત્ય સ્વરૂપો, લક્ષણો અને વિકાસ: ફાગુ, પ્રબંધ, રાસ, પદ્યવાર્તા,
- (૩) ભક્તિમાર્ગી કાવ્યપરંપરાના સંદર્ભ : નરસિંહ મહેતા, મીરાં, ભાલણ, દયારામ
- (૪) જ્ઞાનમાર્ગી ધારાના સંદર્ભ : અખો, ધીરો અને પ્રીતમ
- (૫) આખ્યાનની પરંપરા અને પ્રેમાનંદ
- (૬) પદ્યવાર્તાની પરંપરા અને શામળ
- (૭) સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓ : બ્રહ્માનંદ, પ્રેમસખી, નિષ્કુળાનંદ

(બ) નર્મદયુગ - સુધારક યુગ -

ગુણાંક - ૨૫

- (૧) મધ્યકાલીનયુગ અને અર્વાચીનયુગ વચ્ચેનો તફાવત
- (૨) સુધારક યુગનાં પરિબળો અને લક્ષણો
- (૩) દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ તથા નંદશંકર મહેતાની સાહિત્ય સેવા તથા તેમની કૃતિઓનો અભ્યાસ

Paper : IX :

કુલ ગુણાંક - ૧૦૦

(અ) Close Reading of the Texts:

ગુણાંક - ૮૦

કૃતિઓનો સઘન અભ્યાસ:

- (૧) અખાના છપ્પા : સંપાદક : શિવલાલ જેસલપુરા, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ
- (૨) ઓખાહરણ : પ્રેમાનંદ : સંપાદક : ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, આદર્શ પ્રકાશન - અમદાવાદ
- (૩) ધ્વનિ : (કાવ્યસંગ્રહ) : રાજેન્દ્ર શાહ, આદર્શ પ્રકાશન - અમદાવાદ
- (૪) બાપાની પિંપર : (વાર્તાસંગ્રહ) : કિરીટ દૂધાત, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ

(બ) Internal Assessment -

ગુણાંક - ૨૦

- (૧) ગુજરાતી પત્રકારત્વ : મુંબઈના ગુજરાતી વર્તમાન પત્રો, સમૂહ માધ્યમોનો પ્રભાવ
- (૨) ફાર્બસ ત્રૈમાસિક, ગદ્યપર્વ, એતદ્, અખંડ આનંદ, કવિતા, કવિલોક, શબ્દસૃષ્ટિ, ઉદેશ, કંકાવટી

REFERENCE BOOKS :

સંદર્ભ સૂચિ

Paper : IV -

- (૧) ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : જયંત કોઠારી, નટુભાઈ રાજપરા, ગૂર્જર, અમદાવાદ.
- (૨) અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો : નગીનદાસ પારેખ, મેસર્સ બી.એચ. શાહની કંપની, અમદાવાદ
- (૩) પ્લેટો - એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૪) પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન (પ્રાચીન કાળ): શિરીષ પંચાલ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૫) કિંચિત્ : સુરેશ જોષી, બુટાલા એન્ડ કંપની, વડોદરા.
- (૬) અદ્યતન કવિતા : રઘુવીર ચૌધરી, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ, મુંબઈ
- (૭) પુરાકલ્પન : પ્રવીણ દરજી, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
- (૮) કલ્પન અને કલ્પનવાદ : નીતિન વડગામા, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૯) કાવ્યમાં શબ્દ : હરિવલ્લભ ભાયાણી, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ, મુંબઈ
- (૧૦) કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

Paper V

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસ રેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૨) અર્વાચીન કવિતા : સુન્દરમ્, ગૂજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ
- (૩) આધુનિક કવિતા પ્રવાહ : જયંત પાઠક, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- (૪) સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાત : સંપાદક : શિરીષ પંચાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૫) ચન્દ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૬) સંદર્ભ : સંપાદક : જયંત કોઠારી, અને અન્ય, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૭) ગુજરાતી ઊર્મિકાવ્ય : ચંદ્રશંકર ભટ્ટ - આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૮) નવલકથા : શિરીષ પંચાલ - ચંદ્રમૌલિ પ્રકાશન
- (૯) છાંદસી : કાંતિલાલ કાલાણી, વોરા એન્ડ કંપની, અમદાવાદ
- (૧૦) ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી અને રાધેશ્યામ શર્મા, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૧૧) સ્વરૂપ સંનિધાન : સંપાદક : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૧૨) કથાયોગ : નરેશ વેદ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૧૩) સાંપ્રત ગુજરાતી નવલકથા : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૧૪) ગુજરાતી પ્રવાસ વર્ણન : ડૉ. સરોજ શાહ,
વિકેતા : આર.આર. શેઠની કંપની, મુંબઈ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ

Paper VI

- (૧) સાચી જોડણી અઘરી નથી : યશવંત દોશી, પરિચય ટ્રસ્ટ, મુંબઈ
- (૨) વિરામ ચિહ્નો : મોહનભાઈ પટેલ, ચંદ્રકાન્ત શેઠ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
- (૩) પાયાનો પર્યાયવાચી કોશ : ગૂર્જર, અમદાવાદ

Paper VII

- (૧) ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૨) છાંદસી : કાંતિલાલ કાલાણી, વોરા એન્ડ કંપની, અમદાવાદ
- (૩) અલંકાર દર્શન : ચન્દ્રશંકર ભટ્ટ, પોપ્યુલર, અમદાવાદ
- (૪) છંદ અને અલંકાર : ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, પોપ્યુલર, અમદાવાદ
- (૫) છંદ અને અલંકાર : દક્ષેશ ઠાકર, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૬) ગુજરાતી વ્યાકરણ : યોગેન્દ્ર દેસાઈ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
- (૭) વ્યાકરણ વિમર્શ : ઊર્મિ દેસાઈ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

Paper VIII

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ, મેકમિલન, મુંબઈ
- (૨) ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસ રેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૩) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ઉમાશંકર જોશી અને અન્ય ભા-૧,૨,૩ સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
- (૪) અર્વાચીન કવિતા : સુન્દરમ્, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
- (૫) આધુનિક કવિતા પ્રવાહ : જયંત પાઠક, પોપ્યુલર, સુરત
- (૬) મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો : ચન્દ્રકાંત મહેતા, એન.એમ. ત્રિપાઠી, મુંબઈ
- (૭) સ્વરૂપ સન્નિધાન : સંપાદન : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૮) બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૯) પ્રેમાનંદ-જયંત ગાડીત : સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી
- (૧૦) અખો : એક અધ્યયન : ઉમાશંકર જોશી, ગુજરાતી વિદ્યાસભા, અમદાવાદ
- (૧૧) અનુક્રમ : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૧૨) વાંસલડી : સંપાદન : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૧૩) નરસિંહ મહેતા : જયંત કોઠારી, સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી
- (૧૪) સર્જક પ્રતિભા ભા-૧ : ઉમાશંકર જોશી, ગૂર્જર, અમદાવાદ

Paper IX

- (૧) ઉપક્રમ : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૨) ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- (૩) નવલકથા વિશ્વ (લઘુનવલ) સંપાદક : નરેશ વેદ, બાબુ દાવલપુરા, શબ્દલોક પ્રકાશન, આણંદ
- (૪) કથા વિવેચન પ્રતિ : પ્રમોદકુમાર, પટેલ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ, મુંબઈ
- (૫) ટૂંકી વાર્તા : વિજય શાસ્ત્રી, ચન્દ્રમૌલિ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૬) સ્વાતંત્ર્યવીર ગુજરાત : સંપાદક : શિરીષ પંચાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૭) કથા સર્ગ : મણિલાલ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૮) કથા વિચાર : પ્રમોદકુમાર પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૯) પ્રેમાનંદ : એક અધ્યયન આરતી ત્રિવેદી - ગૂર્જર, અમદાવાદ
- (૧૦) રાજેન્દ્ર શાહ : એક અધ્યયન : ધીરુ પરીખ અને અન્ય - ગૂર્જર
- (૧૧) રાજેન્દ્ર - નિરંજન યુગની કવિતા : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૧૨) રાજેન્દ્ર શાહની કવિતા : નલિની માડગાંવકર - ઈમેજ પ્રકાશન, મુંબઈ
- (૧૩) અખો : એક અધ્યયન : ઉમાશંકર જોશી, ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ
- (૧૪) ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા : જયંત કોઠારી.

